

NĂM THỨ TƯ.—số 189

JEUDI 18 NOVEMBRE 1920

LE COURRIER DE L'OUEST

DEPOT LEGAL

EDITION EN QUOC-NGU'

AN HÀ NHỰT BÁO

安 河 日 載

MỘI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Direction—Rédaction—Administration—Boulevard Delanoue, CANTHO

TỔNG LÝ: TRẦN-DẮC-NGHĨA

Chủ Bút: PHẠM-KÝ-XƯƠNG

BẢN NHỰT TRÌNH

TRONG CỜI ĐÔNG-PHÁP

BÒN CHỦ LANGSA

BÒN CHỦ QUỐC NGŨ

TRỌN NĂM.....	5 \$ 00
SÁU THÁNG.....	3. 00
MÃN LỄ MỖI SỐ.....	0. 10

TRỌN NĂM.....	3\$00
SÁU THÁNG.....	2 00

BÒN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TUẤT NĂM.....	7\$00
SÁU THÁNG.....	4. 50

Vì nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhứt trình xin viết thư
cho M. Trần-dắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhứt trình thì kè từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

AN HA NHUT BAO

Cáo bạch

Kính tò cùng chư quí vị:

Tại nhà in Hậu-giang (Cà-nhơn) có lanh
in đủ các kiều Catalogue có hình (Catalogues illustrés) như đồ phụ tùng xe
máy, cá: thứ đèn đồ dùng trong nhà
và đồ ăn bàn (vaisselles).

Bản hiệu mới mua nhiều elichés tốt
Vậy chư quí vị muốn cần dùng
xin gửi thư thì bản hiệu sẽ gởi bình
kiểu cho mà xem và sẽ tính giá thiệt nhẹ
hơn các nơi.

Nhà in Hậu-giang
Kinh cáo

**Hàng
Trữ hàng hóa Vinhlong**

Vinhlong—(Cochinchine)
Lành bán đồ thô sảng Ngoại-quốc và lanh
mua hàng hóa ngoại-quốc của người bốn sô

Có bán sỉ và bán lẻ

Đồ tap hóa—Rượu chác—Các thứ
rượu tây—Dầu thơm—Xà-bong—Nước
suối—Hàng hóa bến Langsa.

Xe máy—Đồ phụ tùng xe máy—Đồ
phụ tùng xe hơi

Hàng cũng lanh mua giùm cho đồng
ban những hàng hóa ngoại quốc và lanh
ban các hàng hóa thô sảng cho ngoại
quốc vây.

Cách đánh giấy thép:

Entrepôt Vinhlong
Nguyễn-thanh-Biêm
Chủ nhơn và Quản-ly
Kinh doanh

Ghé nghỉ trọng ơn!

Tại chợ Traon, thuộc hạt Cantho, có
2 cái tiệm ngủ của chèc và một cái của
tòi; mà tiệm tòi sạch sẽ hơn của chèc.

Nếu đồng bang đi lờ đường ghé
nhì tiệm tòi, tòi hết sức trọng ơn.

Tiệm này để hiệu: NAM-BAC-ÁI.

Quản-ly: Lê-Mai,
Đốn thủ,

LOI RAO
Quảng-an Thành**廣 安 成**

Kính cùng lục-châu chư quân tử dặng
tưởng, bản hiệu có trát bán các thứ
rượu thuốc thương hảng như: Hô-cốt
một qua, rượu Bá-huê, rượu Biêm-biệp
rượu máu-bò. Rượu này chế kỵ
cang sạch sẽ, nên uống bổ lâm; vì vậy
nên có nhiều kê hắt chướt làm rượu giả

Xin lục chau chư quân tử mỗi khi
mua thì nhìn trên nhãn phải có ba chữ
QUẢNG-AN-THÀNH thì rượu ấy là thiệt
tốt đó.

Quảng-an-Thành
Kinh-cáo

Khương Thới dit Gông

178, 180 Rue Ang-Duong, 178, 180
Tiệm tòi có làm đồ nữ trang (bijouterie)
để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe
hơi, xe máy và xe kéo xin kẽ ra sau đây:
Kiềng vàng neo, chì đài hòn, cà-rá, đồ
lâm dù thứ. Dầu-éch-sang-Sen (essence
Shell) dầu nhớt để vỏ máy xe hơi (l'huile
pour automobile) mè-hò để máy xe hơi
(graisses pour automobile) đá thấp đèn
xe hơi (carbure), vỏ ruột xe hơi hiệu
tay và hué-kỳ (enveloppes et chambre à
air marques Michelin et américaine) xe
máy hiệu Bè-rô (bicyclettes marque Bé
geot) và tòi có bán đồi mồi (écaillit) lược
chài đầu dù thứ và đồ của đầm (madame
giày tây, giày (annam) dầu thơm
áo thung mua bến tay lại (commandés
en France).

Như các ông và các bà muốn dùng
xin gửi thư đến tòi sẽ lập tức gởi (con-
tre remboursement) đến cho.

Nay kính
Trao-văn-Gông
Bijoutier Pnom-penh

**NOUVELLE
BOULANGERIE Française
Chan Hung Thai**

RUE DU TRIBUNAL
Cantho

Kính cùng quý ông, quý bà rõ:
Tôi mới lập lò làm bánh mì kẽ béo tiệm
đóng giấy hiệu TÂN-THANG & đường
tòa Cà-nhơn.

Bánh của tiệm tôi làm một ngày 2
lò: 4 giờ sáng ra một kỳ, còn chiều tối
chừng 4 giờ ra một kỳ bánh mới nứa

Tôi làm như vậy để có bánh mì
nóng, đòn, thơm cho quý ông quý bà dùng
cho vừa miệng. Tôi đã lập tại Saigon 1
lò làm bánh mì đã hơn 20 năm có danh
tiếng vì tôi làm bánh kỵ lường sạch sẽ
lắm, nay tôi đến Cà-nhơn tôi cũng cứ giữ
cách thức ấy mà làm cho vừa ý mớ
hàng luôn luôn.

Xin quý ông, quý bà mua ăn thử
thì biết chở không phải lời chuốt ngót.

Nay kính
Chan-Hung-Thai

**Nhà hàng hậu giang
tại Mýtho**

KÍNH

Trình cùng đồng bang quý khách dặng
hay: Hàng Hậu-giang là hàng của n-ười
Annam trong lịch và Langsa chung
lập tại Mýtho, nơi đường mè song gần
cầu Tàu tuần dâ khai trương bán dặng
mấy tháng nay. Cuộc thương mại của
Hàng, càng ngày càng tào phát, cảng
nhờ có đồng bang vị tình lui tới.

Tại Hàng có bán dù thứ hàng hóá,
hang tây, hàng bắc, hàng lầu, nhiều,
lành, xuyễn, nhuộm thiệt tốt, dù giày,
đèn, xà-bong, thuốc hút, đồng hồ vàng,
bạc hiệu Lip, vân vân, còn nhiều thứ
hang hoá-khác nữa kẽ không xiết.

Vậy xin mời quý khách có đám tiệc
chi, hoặc khi nào có dịp chi qua chợ
Mýtho, xin vui bước ghé lại Hàng
thì rõ biết.

Xin quý Khách nhớ một điều là Hàng
này của người đồng chưởng ta công
lao lập ra. Mua một món chi giùm cho
Hàng đầu nhỏ mọn bạc nào, thiêng
là giúp cho người quê hương nêncuộc
tranh thương cùng ngoại quốc. Đó là

gương tốt cho người Nam ta, để cho
nhà em nương theo mà lần bước vào
cuộc lý tài, hẫu dặng tranh chúa lợi
quyền cho quê vúc.

Được như thế thì chẳng bao lâu đồng
hang ta sẽ chung hưởng mơi lợi trong
bồn xú.

Nay kính,
Quản Lý Hậu-giang đương hàng
Mýtho.
Nguyễn-lân-Thạnh.

Ngò cùng lục châu

Tại nhà in Hậu-giang (Cà-nhơn) có bán
hứ Carnet để đựng giấy bạc mới bảy
tứ giây 0,10 0,20, và 0,50.

Vậy quí vị nên mua 1 cái để dùng
đựng giấy bạc ấy, đà tiện mà lại khỏi
hư khỏi rách.

Giá bán thật rẻ mỗi cái 0\$20 mà thôi
Nhà in Hậu-giang
Kinh cáo

Một việc khá lầm

Có quan Giám-dốc Quesnel sảng lòng
muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại
Tháp-mười Mýtho, sở thứ nhất được
46 mẫu, ở dura mé kinh, sở thứ nhì
được 246 mẫu, ở dura mé kinh lớn kêu là
kinh Tông-dốc Lộc, kinh này xáng mới
vét lại lợu lâm, bê ngan cuồn 40 thước
nên tiện bê chở lúa ruộng lâm, và như
muốn chở lúa thăng lên Chợ-lớn đi ngã
sông Vaico cũng dễ lâm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tôt
lâm, chẳng eòn phải tốn công khai phá
chi nữa hết; lại sảng trong đất có mười
ba cái dia, cá rất đại lợi. Có một sở đất
khác kẽ cận với hai sở ruộng nói trên
đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu
Speidel đã bị nhà nước tịch thâu lại và
có lè trong một ít lâu.

Hai sở ruộng của q. Giám-dốc
Quesnel, buô lợi mỗi năm chừng 12 tới
15 ngàn già.

Ai muốn mua hai sở đất ấy xin gửi
thơ cho quan Giám-dốc Quesnel tại
Saigon, hay là gửi cho sở Nhựt-trinh An-
hà tại Cà-nhơn mà thương nghị, và đến
xem bán đỗ thì hiểu rõ

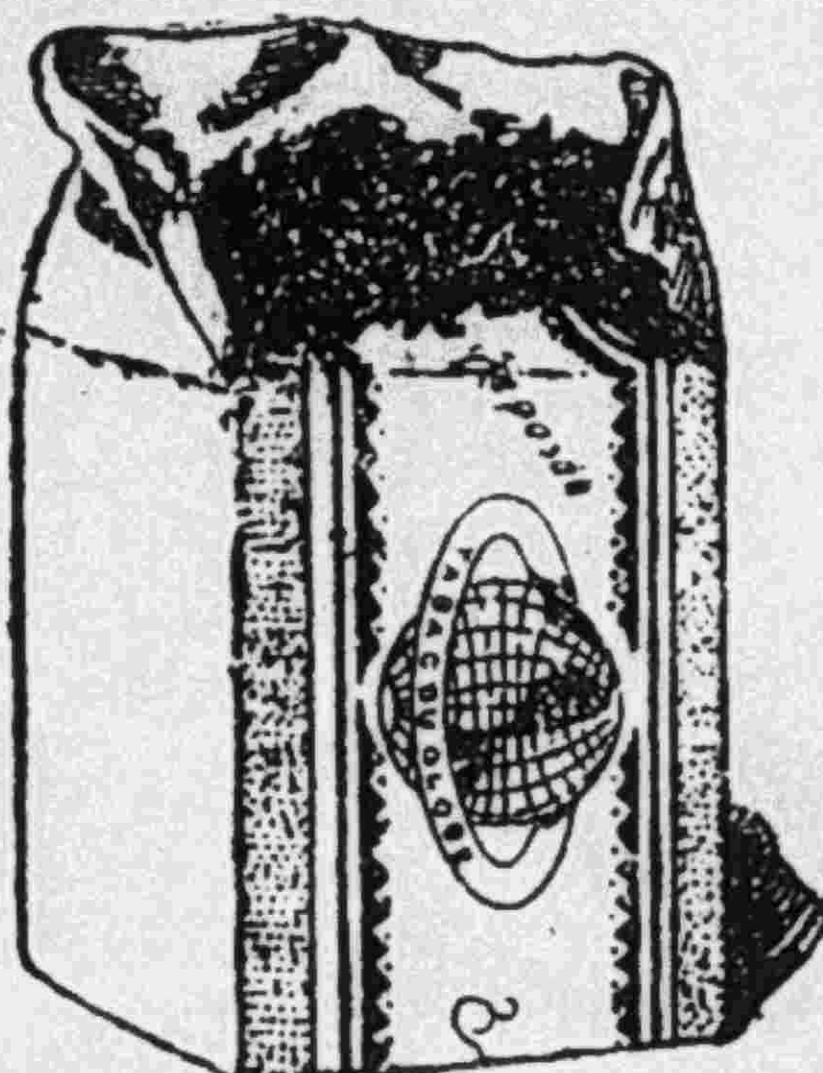
**TIỆM
Trương-văn-Hanh
sadee**

Có bán xe máy mới và đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành thấp mướn đèn khí đá (carbure) theo cuộc quan, hòn, tan, tể, kỳ yên, Tân gia, hạ thợ, khán đèn bằng nhiều tay và khăn bùng tốt thượng hạng, bún mờ và bún lê và ruột xe máy hiệu Michelin, giấy hàn...et dù cờ đóng theo kiểu cũn thời. Quý ông ở xa muôn mua đồ phụ tùng xe máy, thì gởi thư cho tôi. Tôi sang lòng ký lường mà gởi contre-Remboursement nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lành đỗ và tôi cho giá đỡ phụ tùng in sảng bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant).

Trương-văn-Hanh.

Cần khái.

**Thuốc gói hiệu globe
(TRÁI ĐẤT)**

Máy tay thường dùng thuốc đậm cho huốc Gà-llop là dượm, khói thơm hút không khô cỏ.

Một mình hàng Denis-Frères có trữ báu! mà thôi.

LOI RAO

Kinh cung lục-châu đăng rò tại nhà in Hậu-Giang Cán-thơ, có bán sách chí quốc-âm để giúp cho Hương-chíce có quyền thi hành như trường-tà.

Sách này có 156 trang và có đủ kiệu yết thị lời truyền rao, của ông DU JUNG-VAN-MÈN mới đơn.

Giá mỗi cuốn là.....	3\$.00
Tiền gửi.....	0.15

Xin viết thư đến nhà in Hậu-Giang Cán-thơ mà mua.

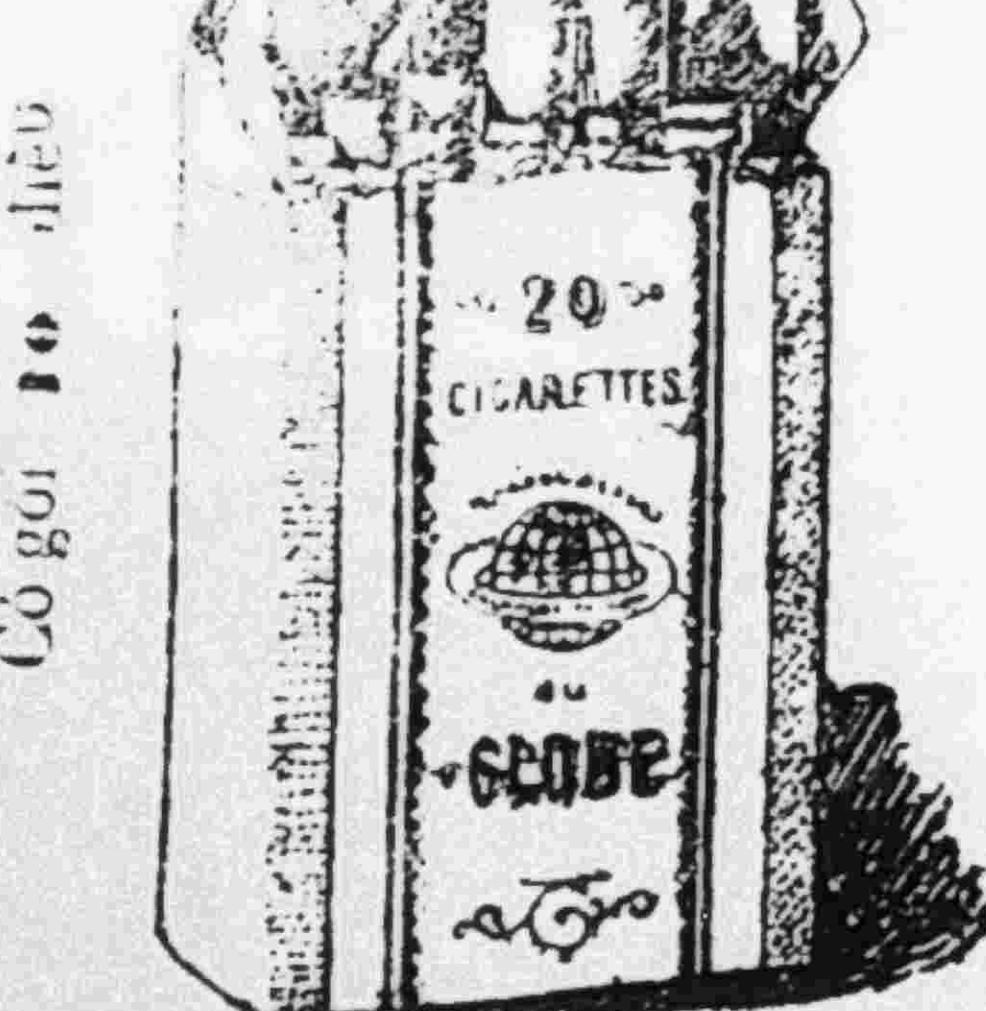
Nhà máy xay gạo

TẠI CHÂU THÀNH CÁNTHƠ

Tại nhà máy này có xay và trữ gạo trắng bán lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có nhiều hạng tùy theo giá.

Trong lục-châu, chư vị nào muôn mua hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà thương nghị.

Décor liquerie de Cantho.

Có gói
diễn
20
diễn

Có gói
diễn
20
diễn

Hút đậm ngon, dễ dành lâu được không mốc, không mục.

Tại lầu 2 DENIS-FRERES có trữ bán

**Thuốc gói hiệu globe
(TRÁI ĐẤT)**

AN HÀ NHỰT BÁO
MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1— Lưỡng toàn kỳ my	8—Lời nói thô tục
2— Thế nào cho tiện	9— Cáo tử
3—Lời khấn ước	10— Một cuộc làm phước
4— Cuộc lễ tại Cần-thơ	11— Thi 100 già lúa
5— Nhà Bản Indochine	12— Lửa cháy
6— Kính chào chư đọc giả	13— Sự ruồi ghê gớm
7— Thuốc Tây và thuốc Bắc	14— Nói mà chơi
	15— Oan truyền Ngọc-Hạnh

**SOUSCRIVEZ A
L'EMPRUNT
NATIONAL**

Nghĩa dân nên
mua giây quốc trái

義民必宜

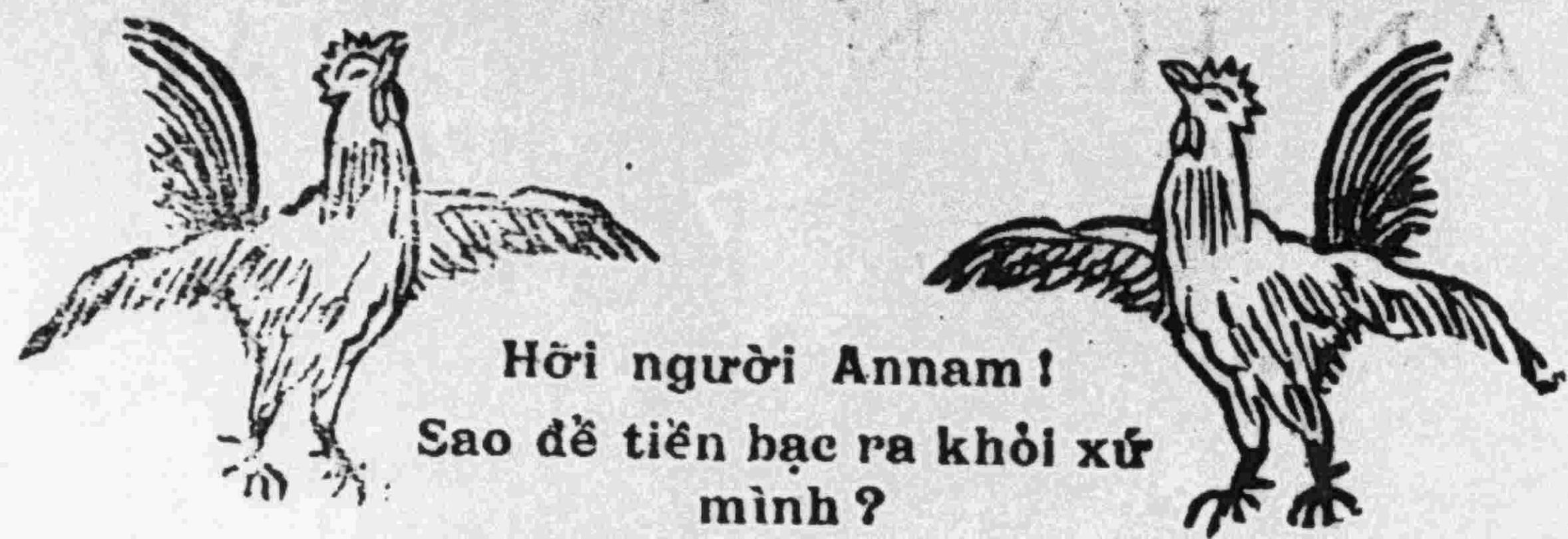
Lưỡng toàn kỳ my

Các tỉnh trong Nam-kỳ ta nhứt là miềng Hậu-giang, lúc bấy giờ các vị điện chủ lúa cùn mùa rỗi đây còn dư lại rất nhiều, vì bởi lúc đầu mùa lúa tuy là có gió, song ai nấy cũng ngờ lúa còn phát giá lên cao nữa, nên không gấp gì bán, đợi giữa mùa hoặc cuối mùa chừng dang giá sẽ bán. Dè đâu, giá lúa chẳng lên, cứ dần dần sụt xuống, ban sơ thì 100 giá "litre" giá đến 160\$, 170\$; sau rỗi còn 130\$, 140\$, tới ngày nay vẫn còn 70\$, 60\$. Bị thất lợi ngày nọ, nên nay các vị điện chủ lúa cũn còn dư lại nhiều. Lúc nay tuy giá lúa kém hơn lúc đầu mùa, song cũng là một dịp tương cùng nên bán lúa đó, lại có khi giá lúa sô tăng cao

một mớ nhắm.

Theo giày thép ở Trung-hoa gởi đến cho ông Đông-Lý phòng Thương-mại Khách-trú ở Chợ-lớn thì nói rằng: Bảo lục phá hại rất to nơi miềng Chibli, Honan, Shensi, Shantung, Fukien, Chekiang, Hunnan. Có hơn 30 triệu người Tàu bị chết đói. Chính-Phủ Trung-Hoa có tư điện-tín mà cầu cứu khắp vạn quốc. Hội Hồng-thập-tự Huê-ký đã có gởi cho hàng bạc Bank of China một số bạc 500.000 đồng để trao lại cho Chính-phủ Trung-hoa dùng cứu cấp sanh linh cơ ngặt. Còn Nhựt-Bô và Hồng-Kong cũng đã có gởi phản cứu giúp rất lớn.

Hay được tin thầm nầy, ông Đông-Lý phòng Thương-mại Chợ-lớn tức tốc đến Chính-phủ Nam-kỳ xin phép mở cuộc nghĩa-quyên. Khi đăng phép rồi, phòng Thương-mại bèn tống tờ bố cáo di khắp lục-châu cho dân Trung-hoa hay, còn khách-trú ở Chợ-lớn nài người đã góp tiền cho rỗi. Bởi dân Trung-hoa là một dân tộc hay trọng tình đoàn-bè lắm, nên chẳng mấy ngày đã nghe Phòng Thương-mại Chợ-lớn đã quyên được một số tiền rất nhiều và tín gởi về Trung-

Hãy dùng
thuốc hút hiệu **CON GÀ** thuốc chưa vẫn
và vẫn rời

VỊ THUỐC NÀY NGON HƠN HẾT.

ĐÃ THƠM THƠM LẠI GIÁ RẺ HƠN CÁC THÚ KHÁC.

Thuốc CON GÀ tròng tia tại xứ Đông-Dương

Nên giúp hội Société des Tabacs de l'Indochine,

66 Boulevard Bonnard. — Saigon

hỗ trợ giúp muôn ngàn người Annam.

quốc mà tể cấp cuộc tai biến đó.

Và lại dân Trung-hoa lúc này bị đói khát, thì át cần dùng lúa gạo, theo bài "Giúp cho khách-trú mà lợi cho Annam" của ông Nguyễn-thé-Ngọc viết trong Công-Luận-Báo số 357 ý kiến rất hay, ngài ước trông cho Chánh-phủ Nam-kỳ dạy phòng Thương-Mại Chợlớn hè quyên được bao nhiêu tiền thì dùng hết mà mua gạo chờ về Trung-quốc, chờ dùng gởi bạc về bên, làm như thế dân đói sẵn có gạo mà ăn, khỏi tốn công đi mua, và lại số bạc ở Nam-kỳ còn lại cho Nam-kỳ và các điều chủ Annam lại có dịp mà bán lúa cũ được nữa.

Lời ước của ông Nguyễn-thé-Ngọc rất hữu lý, đã có ích cho khách-trú lại có ích cho Annam, tướng cũng là dịp may cho Chánh-phủ Nam-kỳ vậy. Vì lúc này Chánh-phủ đang mở cuộc Quốc-trái, nếu

Điền-chủ Annam sắng có lúa mà không có bạc thì thế nào giúp cuộc Quốc-trái cho hoàn toàn得益..! Lúa bán được, dân Tàu dùng khói đổi, Annam得益 thì sẽ cho Chánh-phủ vay tháng số. Vậy tôi xin hiệp ý cùng ông Nguyễn-thé-Ngọc ước trông cho Chánh-phủ ghé mắt vào lời hèn của chúng tôi đây tướng là rất có ích đó.

Còn phần các ông Điền-chủ, nếu có người đến mua lúa, tướng cũng nên bán trong lúc này đi, chờ khai dân-dür. Là vì hột lúa mình bán đây đem cứu được kẻ bị tai nạn đói khát ngô đồng bừa ăn bên Trung-quốc, là một điều phước, mình bán lúa得益, đem bạc giúp Quốc-trái mà đến nghĩa thấy trò, và lại mùa màng xứ mình năm nay coi mới thịnh mậu, lúa cũ còn nhiều, lúa sám đã khởi sự gặt, rồi kể qua lúa tháng chạp

tiếp tới lúa mùa; nếu không bán ngày nay mà làm ăn làm nghĩa và得益, e ngày sau lúa ối giá sẽ rẻ thì thất ăn, thất nghĩa mà lợi cũng không.

PHẠM-KÝ-XƯƠNG

Ấy kể kinh ít buộc phải trả nhiều, thì lấy cớ nào mà phản đối.

Số-cái tài theo phép toà buộc, còn số thường ngày lại tự ý minh, thì chưa phải được toán theo phép.

Tôi xin nói rõ rằng: Số-sách làm không phân-minh như thế, thì lúc có tiệm nào bị khánh-tận, chủ tiệm có thể biên gian cho kẻ mua được, kẻ mua có chống cự đến đâu cũng chẳng ích gì ấy là một điều rất khó cho phép toà tri biết đó.

Tôi đã nói: lúc tiệm gần bị khánh-tận là cố ý hiểu rằng: nếu tiệm còn thạo-bành thì chủ tiệm chẳng hề biên gian, vì đã gian, rồi thì ai còn giám đến tiệm mình mà mua bán nữa; có mà phải nói: lúc gần bị KHÁNH-TẬN.

Thấy sự mất lẽ công như thế, tướng khi bạn đồng-nghiệp cùng nêu xin cùng Chánh-phủ buộc mỗi tiệm khách từ patente hàng tư sáp lén, phải có mướn một người ký lục làm số-sách theo cách-thức Langsa, để khỏi đến điều gian lận.

Cái vấn-dề này tuy sơ mà... xin bạn đồng-nghiệp của hai quí-báo chờ hò qua, vì nếu suy nghĩ cho kỹ-càng, thì là thấy rõ.....

T. Q. TIỀN

Lời khấn-ước

Những lời khấn-ước dưới đây là của ông Lê-bá-Cang Hội-Đồng Quan-hạt làm rồi trao cho Ông Đầu-hội phòng Nghị-viện Quản-hạt đăng ngài tràn lố giữa Thương-Nghị-hội tại Bắc-kỳ, bồn-bảo xin phiên dịch và ấn hành vào đây cho chư độc-giả xem,

BẢN QUAN LỚN ĐẦU-HỘI

Tuân theo ý của Quan-lớn, tôi xin kính tò cái ý kiếu của tôi ra đây về việc

chế sửa đổi của Chánh-trị của người Bón-quốc lại.

Do theo lời nghị ngày 16 Septembre 1920 của quan Tổng-Thống Toàn-quyền định lập luật lệ về chức Đốc-phủ, Phủ, Huyện hay là Thừa-Biện.

Theo ý của tôi, thì chẳng có điều chi khác mà canh cải; song tôi xin tỏ rằng: Các ông Thừa-Biện, nếu đối với dân chúng, thì quyền thế ác kém hơn mấy chức mà các ông thế đó.

Chức Thừa-Biện, dường nói chỉ để mấy thày Tu-sky thi đấu chức ấy; cho đến mấy vị Thừa-biện ở tại Cao-Đằng học-đường Hanoi, cũng chẳng vừa lòng chon gười ta xưng hô mình như thế, theo ý tôi ví như chức Huyện hạng tư tưởng khi mấy ông sẽ đăng loại chí hơn. Ấy là điều thuở giờ như thế, song ngày nay làm cho mấy ông thất kỳ sờ vọng vậy.

Nếu Nhà-nước cố ý lập luật này thì cũng nên mừng, vì mấy kẻ có tài năng đã thất vọng bên trường quan lại, át noi qua đường Kinh-tế, vì xứ Nam-kỳ thuở giờ không kẻ tài năng nào chịu ra sức mà mang đường kinh-tế.

Về chức Cai-tổng, Phó-tổng và Ban-Biện thì nhà nước cùng nên bớt chức Phó-tổng và Ban-Biện, vì nhiều nơi có quan Chù-quận thì cũng đã dù rồi, nhứt là mấy quận nhỏ hoặc chỗ thưa nhơn số. Quan Chù-tỉnh hoặc quan Tòa nếu có cần dùng việc chi hỏi các quan Chù-quận, các quan này mỗi khi trả lời thì bằng chữ Langsa rất tiện, hơn là Cai, Phó-tổng, Ban-Biện làm không dặng như vậy.

Nhưng mà chẳng phải mỗi nơi đều có quan chù-quận cả, lại có nhiều quận thì Cai Phó-tổng, Ban-Biện cũng giúp ích được cho Nhà-nước, hoặc khi thì

thể mặt, khi thì giúp cho quan Đốc-phủ, Phủ và Huyện.

Tôi xin đề chức Cai phó tổng, Ban-Biện là ít nữa trong quận nào mà quan Chù-tỉnh, sau khi bàn tính cùng các vị Nghị-viên địa hạt, nghĩa là quận ấy phải cần dùng mấy chức đó; thì mới nên đề mà thôi.

Về phần hương chức làng mới khi trạch cử thì lâm đều trắc-trở. Vậy nên Nhà-nước định bớt số hương chức lại và định bang lương bổng cho các hương chức còn lại đó. Làm như vậy là cố ý chỉnh đốn những điều lộn xộn trong các nơi lại, nhưng xét ra thì chẳng phải mỗi nơi đều là như vậy hết. Thấy có nhiều làng hoặc hương chức tranh cạnh nhau, ganh gò nhau, hoặc là nhơn số đông đảo, tí hương chức hội-tê và hương chức nhỏ chẳng giữ dặng sự yên ổn trong làng. Bởi vậy tùy ý quan Chù-tỉnh, đâu bớt đâu thêm mặc ngài liệu lương, tôi chẳng có lời chi nài-cáo.

Đây tôi xin nói về chức hương quán vì phần việc hương chức này phải lo-lắp sự tuân-du tết-sát. Có nhiều làng dân sự đông, hương quán mất bận nhiều việc, hoặc công sự hoặc gia sự mà phải trả nài phen sự mình, thì các hương chức khác chẳng chịu giúp hương quán mà thi tho công việc trong làng, cho hay rằng vị hương chức nào cũng có pháo đài dài cùng nhơn dân trong làng vậy.

Ước chi các vị hương chức lớn trong làng phải giúp sức cùng hương quán mà gìn giữ bê an ổn cho nhơn dân và truy tâm quân đạo tặc.

Lê-bá-Cang

Các cuộc lễ tại Cần-thơ (trong tháng Novembre 1920)

Các cuộc lễ này chẳng phải là đồng-dao vui vẻ như cuộc lễ Kermesse kỵ tháng Mai năm nay, ấy là cái ngày vọng tưởng cũng tết các đặng vì nước liêu minh trong đám giỗ kinh thiền động địa mới qua rồi đó, và là cái ngày Ngũ tuần cộng hòa Dân-quốc và Định-chiến kỵ-niệm. Xem đây thì biết là 2 cái ngày quý-hoa thành cảm của tết dân Đại-Pháp là đường nào...?

Ngày 2 Novembre: Lễ các đặng (Fête des Morts)

Lúc 8 giờ rưỡi sớm mai, tại "Nghĩa-si trấn vong-dài" cờ tam-sắc phơi màu rực rỡ, thiên hạ đứng bao giàn chặt nức; những linh, thợ ở Đại-Pháp và, tay cầm cờ tam-sắc có một tang linh mà-tà và các học trò nam nữ trường Cantho đến giàn đứng 2 bên. Thoát chút, tiếng súng thần-công nổ dậy thì ông Vilmont quan quyền Chù-tỉnh Cần-thơ, có quan Đốc-phủ Bồ-quang-Trú, quan Hội-đồng-quản-hạt Lê-bá-Cang và có viên quan chức sắc: Tổng, làng, tháp, tùng, ngôi tự-chuyên-xa đến nơi. Kèn thổi, lính bông súng tiếp chào vùa giút, ông Vilmont bèn tò dò lời giọng nghe ra rất ai bi cảm động, về các đặng địch phá thân vong, xát thịt lấp vùi nơi trận lâm, tên tuổi lạt sữ xanh. Thương là thương: lúc xông pha cùng giặc, sức anh hào vì nước vì nhà, cơn khải-hoàn chén rượu chẳng chung vui, xót cho mảnh hình xu rủi cùng vì tên đạn. Tuy tháo mà danh chẳng mất ngàn thu còn cảm nghĩa trung-thảo, nay ngài vung lịnh

Quốc-gia làm lễ cầu siêu cho các đặng giữa có chức sắc viễn quan cùng dân sự, vậy xin hiệp cùng nước nhà mà cầu cho các vong linh nghĩa sĩ tinh độ siêu thăng. Ông Vilmont nói rồi bèn bưng 1 tràng hoa dâng nơi đài rồi cùng các quan lân lán lui gót.

Chiều lại có trấn-huyết lễ cầu tại Định-thôn làng sở tại Tân-an. Lễ này có quan Đốc-phủ Bồ-dại-nhơn tọa vị chủ trướng, có lập trai đàng rước thoát-sư để tụng kinh cầu siêu. Lúc poán-má đỡ giấy áo-quần, vàng bạc (theo tục xưa nay) có quan quyền Chủ-tỉnh Vilmont đến chứng kiến, có các lính thợ ở Đại-Pháp và lính mà-tà đến dự lễ cầu. Lúc phân hương vái lạy, xem ra có nhiều người lính thợ và thân bằng của các đặng bắt bệnh đó mũi lồng rơi lụy xót lúc vui vầy, thương hối từ biệt, đầu sắt đá há dê cảm lòng...?

Đoạn rồi đài tiệc các lính thợ đi Tây Quan Đốc-Phủ bèn tò lời khen ngợi các nghĩa sĩ sang giúp Đại-Pháp và cảm ơn Nhà-nước thuyết lễ cầu siêu Kỵ-niệm này, ấy là Nhà-nước rất công chánh chẳng quên phận tôi-dân đó.

Mảng cuộc ra về, ai nấy thấy ngậm ngùi cầu thổ tữ....

Ngày 11 Novembre: Lễ Kỵ-niệm Dân-quốc 50 năm và lễ Bình-chiến. (Le Cinquantenaire de la République et l'Anniversaire de l'Armistice)

Các cuộc chơi lễ này chẳng khác lê 14 Juillet các năm vây. Cờ tam-sắc treo khắp các nẻo đường, nhứt là nơi dinh quan Chù-tỉnh, các còng-thự, các nhà quan Langsa và Annam.

Bữa 10 Novembre; 5 giờ chiều khởi

các cuộc chơi, hát bài Annam tại chợ, 9 giờ đi rồng đèn, múa lân...v.v.

Bửa 11 Novembre, 7 giờ sớm mai: leo cây, thọc thùng, thí su, đập trách, nhai dây, dua người, dua xe máy, thả vitt v..v... Tối lại: dốt đèn khắp Châu-thành, nhứt là nơi « NGHĨA-SĨ-TRẦN-VONG-ĐÀI » đèn tỏ rạng xem rất lịch.

Tuy là thiên hạ chẳng dặng đồng đáo như mấy kỳ lè trước; song các cuộc chơi đều dặng tron vui.

MANH-DUOC

Nhà Bán Indochine

HÀNG NGÁNH Ở SÀIGON

Quốc-trái mới năm 1920

LỜI THƯỞNG NĂM SÁU PHÂN
(80/0) KHỐI THUÊ

Giá cho vay mỗi vé trăm quan,
Phải đóng tiền, song rộng cho cách
dòng như vầy:

- 1.— Bóng bằng bạc hiện,
  - 2.— Bóng bằng giấy nợ hoặc Bonds, hoặc Obligations Défense Nationale hoặc Reote 3½ %. (Dùng mấy thứ giấy nợ này mà đóng tất số mình cho vay kỳ này dặng)
  - 3.— Duy có giấy phóng trái.....
- 5%, năm 1915 và 1916
4%, năm 1917 và 1918
3%, năm 1920

chỉ dặng dùng đóng tới phân nửa số tiền miêu cho vay kỳ này mà thôi. Mà muốn dùng mấy thứ giấy phóng trái này mà đóng, thì phải chịu nhà Bán thâu theo giá sau này:

Vé tiền phóng trái năm phân lời 50/0 năm 1915-1916 thì tính cứ mỗi một quan tiền lời vây thì 17f53 tiền vốn.

Vé tiền phóng trái bốn phân lời 40/0 năm 1917 thì tính cứ mỗi một quan tiền lời vây thì 17f90 tiền vốn.

Vé tiền phóng trái năm phân lời (50/0) năm 1920. thì tính mỗi một quan tiền lời vây thì 20f11 tiền vốn.

Nghĩa là một vé Quốc-trái trăm quan, năm 1915-1916, nhà Bán thâu lại cho $17f.53 \times 5 = 87f.65$; năm 1917 thâu lại cho $17f.90 \times 4 = 71f.60$; năm 1918. thâu lại cho $20f.11 \times 4 = 71f.20$.

Duy có, tiền phóng trái năm phân lời năm 1920, thì nhà Bán thâu lại cho $20f.11 \times 5 = 100f.55$.

Giá chót này Anh luôn phản tiền tăng thường khi trả vò đó.

Thâu tiền phóng trái không ăn huê hông mà cũng không tính sở phí chi hết

Ngày 30 Novembre hết thâu.

Kính chào

CHỦ QUÝ VỊ ĐỌC BÁO AN-HÀ

Từ ngày tôi ức mệt, tình nguyện di jinh qua quý quốc giúp việc trong lúc chiến tranh năm 1914-1918. Tình nay gần năm năm tôi ở bên nước Langsa.

Nay khói lửa đã tan, Mẫu-quốc toàn thắng tôi được mạnh giỗi trở về cố hương thật rất vui mừng quá lè. Chủ quý vị đã rõ hết: chẳng có mảng nào cho bằng sự đi xa từ sở chay ngày rồi được bình an mạnh giỗi trở về chôn chén nhao cát rúng.

Nên tôi với và kính lời thăm và chúc mảng cho quý ông, quý bà và quý cô được mọi điều an hảo.— Luôn đây tôi

xin tôt lời với chư liên hứu (bạn di Tây); nếu lời tôi phải khuyên bạn xét cho, bằng sai lầm xin vì tình dày lại cảm ơn. Khuyên bạn đừng tưởng tôi có ý riêng chỉ mà chấp nhận.

Theo ý tôi tưởng anh em cũng lấy làm lạ như tôi, vì làm sao trong xứ ngày nay khác xa hơn năm năm trước nhiều lắm. Năm năm trước, khi anh em còn ở trong xứ thì cũng chưa thấy sự tàn-hoa cho lắm. Còn từ khi anh em ở bên Đại-Pháp giúp Mẫu-quốc có năm năm vẫn mất, bây giờ về xem lại xứ mình coi mòn văn minh nhiêu lắm mướn tượng như bên nước Langsa. Anh em có biết bởi sao mà mau tàn phát vậy không? Đó là tại nhứt-trình đã anh em à; vì nhứt-trình là mối làm cho con người mau mờ mang trí hóa. Anh em đã thấy sáng mắt rồi, bên nước Langsa biết bao nhiêu thứ nhứt-trình mà thứ nào cũng có người đọc cả, từ quan chí dân, từ sang đến hèn, nam thanh nữ tú thảy đều đọc nhứt-trình. Cho nên nhiều người khôn, nhiều người khéo, nhiều người tài, nhiều người trí. Còn nước mình mờ mang chậm chạp là tại nhứt-trình ít. Hiện bây giờ rất may, trong tình anh em mình có Nhứt-trình An-Hà là một tờ quý báo rất hữu ích chung cho mọi người nên đọc, trước là học luận biện trí khôn, sau là xem các chuyện mới cho giải muộn.

Xin anh em hãy mua báo này mà đọc, dặng giúp cho An-Hà bền vững lâu dài, hau mờ mang trong xứ và chẳng phụ công ơn người khai sáng.

Thái-tường-Long
Đông-Phú Cầu

Thuốc Tây và thuốc Bắc (tiếp theo)

Xét lại trong xứ Nam-kỳ này có gần ba triệu dân mà có ước chừng một trăm thầy trứ lại (ấy là về thầy Tây thầy Nam hiệp lại; thầy Nam là thầy học thuốc Tây tại trường cao-dâng ngoài Hanoi); Lại mấy quan thầy này phân ra ở các nơi lín thành, lo cai quản nhà thương mà không xiết, có đâu rời rãnh mà đi điều độ nơi chốn quê mía; mà đâu cho có giờ dư đi nữa, thì duy có mấy ông nhà giàu thịnh được mà thôi. Nói cho phai, trong mỗi nhà thương, nhà nước đều có lập chỗ riêng để cho thuốc thí, có lập phòng riêng để nuôi bịnh thí, nhưng mà oếu hết thầy người nghèo có bịnh, đồng đến đó mà xin thuốc không, đến đó mà dường bịnh không, thì sức nào chịu cho khám chỗ nào chữa cho hết.

Dường ấy, mà bảo Đông-bang ta hãy bỏ thuốc Bắc mà dùng thuốc Tây, thì tưởng là đều chưa phải lời vây. Vả lại trong đạo làm thuốc, có cái lý này rất quang bệ cho người bịnh lâm. Lý ấy là dứ tin của con người. Tôi tuy không làm thuốc, mà tôi thường thí nghiệm: có nhiều chứng bịnh thấy giỏi trị không hết, mà thấy dở lại trị mau lành.— Bời sao?— Bời người bịnh tình ông thấy dở đó. Lại cũng có nhiều bịnh, uống thuốc như không mà bê thấy pháp hò-bết đổi hối, hoặc bóng chảng tau rồi ít chạp, hoặc thầy chùa tụng ít phầm kinh, thì đã thấy bịnh tuyễn giảm. Ấy đó cũng bời cái đức tin, nó làm ra sự quái dị như thế. Tuy vậy, mà xin Đông-bang chẳng khà cậy đức tin, vì ruồi phạm nhầm thuốc độc, thì đâu cho đức tin mạnh mẽ thế nào, cũng không cứu nàn cho được. Vả chăng đời này là đời đua sức

văn-minh, ai ai cũng lấy việc hữu-hình làm chặc, như lời ví: "đói ăn rau, đau ương thuốc" Duy uống thuốc, phải lựa thấy, mà muốn lựa thấy giỏi, thì không chi bay cho bằng sự học hỏi.

(Sau sê tiếp)
Nguyễn-văn-Cử

Lời nói thô-tục

Ông V... (Caibè) ! Ông làm nhiều điều đổi phong bai-tục, ông ý mình cao-sang vậy mà hiếp dấp kè thiêu-niên, thì dù bằng dù cớ sờ sờ trước mắt, nên Nông-Cò Mìn-Đàm, Thời-Báo, và An-Hà Nhựt-Báo đã lấy cái nhủ nghĩa tai mắt, mà bày hết cái tâm ý của ông ra, họa may ông ăn năn lại mà sắp ý lập từ, bớt tánh lung lăng, hẫu ứ đời cho kè yêu người vì ấy là quí.

Mấy bà nhựt trình mà nói việc ông ra thì chẳng khác là dạy dùm lời ăn tiếng nói cho ông đó, ông không rõ câu mạ nhơn như giáo nhơn sao? Ông cùng người An-nam mà kia như Sở-Hàng-Vương thuê trước ám á sất sá, chiếu tắc tháng, công tắc thủ, ai ai cũng khiếp kỵ oai, đến chừng hết thời rồi, còn phải đầu trai cho người Định-trường nơi chốn Ô-Giang thay!

Lẽ tự nhiên ông mang ơn mấy ông viết nhựt trình mới phái, sau ông lại trở giận người ta, rồi ông buồn lời rất nên thô-tục mà nhục mạ mấy người làm nhựt trình? Ông nói tại nhà hội làng An-bình-dòng (Caibè) có chứng thấy cựu Thủ-trưởng Kiên và M. Cao-hải-Đê giáo tập trường Phú-sơn, lời ông nói đó thiệt vò lè quá, thô-tục quá! Tôi thiệt tưởng một đứa con nít nêu 3 tuổi con nhà giáo già,

chắc nó cũng không dùng lời ấy, vì cha mẹ nó dạy nó rằng: Lời nói ... l.. đ...k.. với đ.. m.. đ... bà, đó là lời xin lám, thô-tục lám, lè nó phải biết.

Huống ông là người lớn, mà đi dùng lời thô-tục vậy, há chẳng hổ lâm ru...!

Khó coi lâm ông V... ôi! chẳng phải ông dùng lời thô-tục như vậy, mà người ta sợ ông, hay là phục ông đau? Nên cẩn xét.

Ngọc-Diệm

Phê bình: Những lời thô-lò cộc-căng, tưởng chẳng chỉ cho là lè, đều trẻ bé nên năm nên ba mới học ăn học nói cũng biết nói như thế, duy lè là lè cho những người có nhiệm mui học thức trong cần não, lại người ta đã gọi mình là hàng thương lưu, song thói lò mảng thất phu chẳng chịu chừa làm cho miệng đời di-nghị... khá tiếc đó...

Vậy tuần tới Bùa-Báo sẽ luận một bà; về tánh chất của bọn lò mảng thất phu cho khán quan xem chơi.

Bùa-Báo

Cáo từ

Tiếp dặng lời của ông Hồ-văn-Lang, Tổng-lý Thời-Báo thay mặt cho chư vị hì-quyền về cuộc dựng hình ÔNG PETRUS TRƯỜNG-VĨNH-KÝ mới tối đến nhrom tại nhà Hội-Thương-Mài An-nam (Saigon) mà công nghe việc ấy hôm ngày 6 Novembre.

Vì bời đa-doan công việc nên chẳng tiện đến nhóm.

Vậy tôi xin đê lời cảm nghĩa ông Hồ-văn-Lang và cầu cho chúng trí hiệp đồng, ngõ cuộc dựng hình mau thành tựa.

Trần-đắc-Nghia
Tổng-Lý An-Hà
Kính từ

Một cuộc làm phước

Tại Trấn, Madame Huyền Yên có cất một cái nhà Bảo-sáng có sáng tại đó một cô mụ để để giúp cho kẻ nghèo nàn. Các cuộc tổn hao, cơm thuốc và tiền lương cho cô mụ thì Madame Huyền Yên bao chịu.

Thiệt là một điều làm phước đáng khen cho cô huyền. Vậy những kẻ nghèo vẫn lúc lâm sàng cũng nên đến đó mà nhờ.

Lê-Mai

Thí 100 giá lúa

Hôm 1er và 2 Novembre 1920, ông Nguyễn-thiện-Ngự nông-nghiệp chủ ở làng Vinh-xuân quận Caukè, có thí cho dân nghèo khó trong làng 100 giá lúa mỗi người một giá.

Tuy năm nay không đến đói khổ chỉ cho lèm, mà những người túng đến chịu lèm thí, không đầy 2 ngày thì đã hết.

Khá khen ông Ngự có dạ khoan nhơn biết giúp người trong cơn thắt ngặt.

Huỳnh-văn-Tổ

Lửa cháy

Lửa cháy thiêu 2 căn phố, 8 người chết, 1 tên Sop-phor bị bịnh nặng.

Chiều ngày 4 Novembre lối 11 giờ rưỡi khuya căng phố số 80 đường Boresse (Saigon) phát cháy.

Số là khi xe về trạm nghỉ thì tên Sop-phor Nguyễn-văn-Vàng mới xách đèn đi rồi coi máy lại.

Vì bất ý nên đê đến nỗi tàn thuốc của y đang hút rót xuống bát hơi dầu sắng

nên trong nháy mắt thì xe ấy cháy rả.

Vàng bị cháy mình mất vía bèn chạy hoản ra, quên nỗi vợ con còn đang ngủ trên lầu.

Lửa cháy xe hơi, bắt đặng mấy thùng dầu sắng để đưa than lầu, nó bùng lên cháy dữ thang làm cho vợ con tên Vàng, 3 đứa con gái, hai đứa con trai (1 đứa 44 tuổi, 1 đứa 2 tháng) và vợ con (con 11 tháng) của tên Trinh làm Sop-phor phụ với y, că thấy 8 mạng đều bị thiêu nỗi ngọn lửa hóng, vì đã cháy dứt thang lầu thì tức phải bắc đường lên xuống.

Tên Vàng đã chờ lại nhà thương, thế xem nặng lâm.

Sáng ra ông Cò, quan thứ nhì thanh hành đến dạy bươi đồng tro ra thì chỉ thấy xương của 8 mạng ấy bị thiêu còn lại nám đen, quan thấy khán rồi tòa cho phép đem chôn.

Hai căn phố 78 và 80 thì chỉ còn lại vách tường, nóc vắng rỗm, sườn nóc gì cũng phải ra tro hết. Số hư hao phố và đồ đạc trong nhà ước 7.000\$ xe hơi ấy còn mới giá 3.400\$.

Lúc lửa phát cháy, có vội rồng đến tiếp cứu, nhưng chưa được mấy cảng phô gần đó mà thôi.

Nhà đê dầu sắng, trước gì phải cắt riêng nơi một chỗ đất trống, nếu chẳng vậy chắc còn thiệt hại nữa, vì hơi dầu ấy nhạy lửa lắm. Khá đè.

Sự ruồi ghê gám

Chiều ngày 29 Octobre lối 7 giờ, 2 cái xe hơi ở Chợ lớn cháy ướt một lược nhau; 1 cái thì một tên chẹc ngồi trên, còn xe kia thì thấy có 2 thiểm xám.

Hai cậu sop-phor mới thả máy đua chơi,

khởi sự từ đường Marins Cholón giao đến đường Galliéni thì biết ăn thua. Xe số 800 khởi sự qua mặt xe 1013, thì lúc ấy là đến đường lò heo. Một cái xe thứ ba nữa ở ngoài Sài Gòn chạy vô cung đi đường Galliéni.

Xe số 800 muốn tránh xe Sài Gòn nên bẻ bánh lách qua. Nhưng mà lách qua bên trái, thì thành ra xe chạy với mình phải bị nhét vô giữa, xe này thấy xe 800 qua mặt cho nên càng xà mẩy cho chạy mạnh hơn, té ra cái xe phải bị ném tới đụng nhau xe kia một cái mạnh, hai xe nhào dồn cục. Xe này nằm kế xe kia trên lề đường Galliéni tại cột đèn khí, chỗ giáp mối hai đường. Tên sếp-phor xe số 1013 nhào xuống chết tớ. Tay cầm xe đánh bẻ ngược, sọ cũng bể chác là bị mui đè xuống

Tên sếp-phor xe kia thì ngực cũng bị jang, hắp vể gáy ngon và một đầu tai sọ, chờ đến nhà thương thì cũng chết. Tên Chủ xe mặt này trày truỵ nhìn chẳng biết được. Còn hai thiểm xám một thiểm chắc phải chết. Cách chừng vài phân tay chỗ cái bánh xe sau, xe số 1013 thì một vũng máu đóng trên mặt cỗ dỗ lòn, giữa vũng máu ấy thì có một miếng óc lộn với miếng xe bể.

Hai xe ấy xem thế khó sưa lại dặng. Chủ xe số 1013 là một người mái-chín của nhà hàng Courtinat. Mấy mốc hư nát.

Xe kia thì bể ít hơn, cái máy quay bị đụng trật qua và nát.

Thật là một sự rủi dưng ghê, khuyên mấy ông sếp-phor đừng lắp-lứng.

Nói mà chơi

Giám ăn thì giám nói, giám nói thì nói ngay ra, giám nói ngay thì giám ký

dịch danh minh. Nhơn sao trong bạn viết báo lại thấy có một người, vì công lý mà bị bạn minh kích-hát. Ảo xôi chúa ngậm miệng, việc ấy đã đánh; sao lại trả oán người, viết những bài yêu quái mập-mờ mà bai-biem, rồi để tên người khác, thật xấu hổ thay!

Nói như thế, tướng đã là thỏa chí làm rồi, nào ai biết mình đâu mà then. Tướng vậy mới làm!

Trong đời bắt cứ việc chi, dầu nhỏ bằng ngón tay úc di nữa, cũng còn chưa để dấu nhem thay, huống cái giọng nói rõn-ràng, hồn hào trên mây tờ báo thuở nay ai đọc rồi mà không rõ.

Viết bài thế ấy, còn nghĩ-luận làm gì, như có nhắc thì dừng, dừng kím điệu đổi già (lache !!!)

Je

Nam kỳ thời sự

Giá bạc

Thứ sáu...ngày 12 Novembre.. 11f00
Thứ bảy...ngày 13 Novembre.. id
Chủ nhật..ngày 14 Novembre.. id
Thứ hai...ngày 15 Novembre.. id
Thứ ba....ngày 16 Novembre.. id
Thứ tư....ngày 17 Novembre.. 10f75
Thứ năm....ngày 18 Novembre.. 10f50

Giá lúa

Lúa chờ đến nhà máy Chợ Lớn mỗi 100 kilos là:
Thứ sáu ngày 12 Novembre. 4\$00 à 4\$40
Thứ bảy ngày 13 Novembre. id
Thứ nhật ngày 14 Novembre. id
Thứ hai ngày 15 Novembre.. id
Thứ ba ngày 16 Novembre... id
Thứ tư ngày 17 Novembre. 3 65 à 4 00
Thứ năm ngày 18 Novembre. 3 65 à 3 90

Vạn linh tè

*Cai-ván-te 10 November 1920
A Monsieur Trần-dắc-Nghiêm
Tông-ly An-Hà.*

TÔ-LÒNG-CẨM TÀ.

Tôi kính đôi hàng cầm tạ thuốc «Vạn-linh-tè» bào chế rất khéo, và tiêu trừ bá bệnh thiệt là đáng khen cho Ông tiêm kiềm thử thuốc ấy «nhứt là bón» lấy làm công hiệu.

Nên tôi cảm tạ Ông nhiều.

*Nguyễn-Lão-Giỏi
Secrétaire du Village de Mỹ-thuận.*

Oan truyền Ngọc-Hạnh

(Lụy vì tình)

par Trương-quang-Tiền

II

(Tiếp theo)

*Bà-nghẹt khéo là ghen cợt khách
Cợt khách mà chi hối Nguyệt-bà???*

Thu thê lòng định sắt, ví dầu nguyệt lặng cùng chưa buông; Ngọc căng rắng chỉ bận dạ trường, hận rồi tài, tài rồi thương, thương tiếc bấy mảnh vàng vóc ngọc.

Bởi cớ cho nên: tuy nằm đây nhưng mà; mặt nhìn mặt lòng càng đau đớn, tay cầm tay gan ruột luôn như bao, thù hối bạn quần-xoa, ai là người gấp cảnh như vầy thì mới: ăn làm sao mà nói làm sao, xin dạy cho thiếp biết, bảo cho thiếp tường, kéo mà thiếp: một cùi biết lết đầu dăm cẳng. Thiếp thầm nguyện nêu ruồi mà, vươn hông cẳng ngắn rào con bướm dặng, thời thời thôi!! đã đành rằng cẳng lười cho rồi, thác mà trong thác cũng ngãm cười, hơn sống

đục chịu lời mang tiếng.

Ngọc thì tính toán như thế, nhưng mà Thu cũng chỉ quyết lòng, một cũng quyết, hai cũng quyết, ba bốn cũng quyết, quyết nhảy-bay mới đá súc hộc-hông, bằng mà chẳng dặng vây, cũng đồng-rúi cho biết chọn kỳ-ký.

Chọn kỳ-ký bao nài mòn dặm thẳng, súc hộc-hông thân dặng mẩy từng cao, lúc bấy giờ chẳng biết là canh nào, là giờ nào, nhưng mà thế chắc cũng đã khuya lâm rồi, vì nằm đây mà chẳng nghe dặng tiếng gì khác hơn là tiếng xe thằng lăn kêu llop-cop, lạt-cạt hòa với cái giọng ca vân-vân của kè đánh xe; canh càng khuya chừng nào, Thu nhìn bỗng nguyệt càng thêm động niêm tây, bởi cớ mà: một tay thi chàng kẽm lấy Ngọc chắc khự, còn một tay thi lẩn sợi.... quyết ra oai mở cửa đóng-dاؤ, dặng mà.....rẽ mày săn mình vào tiên cảnh.

Nhưng thế mà: cửa động-dão chỉ toàn gài kín, kè phàm-nhân dầu có định ninh thế nào, quyết dạ thế nào, cũng chưa sao cho trọn dặng thừa nguyên, gay-trò, khốn-cực ngót giờ đồng hồ, song chung cuộc rồi, chỉ obrin nhau mà dặm cẳng nghiên rắng, nhưng nào có biết trách ai, biết phiền ai bấy giờ, đi lại cùng, trách mỵ nguyệt hờn ghen khuấy lồng.

Nằm hứng tuyết sương như thế, cho đến lúc sao lờ, nguyệt lặng, đông quanh chỉ còn trông được cái yến sáng mờ-mờ, thỉnh thoảng lại nghe có tiếng người bắt từ đại lộ Bạc-hà đi thẳng xuống. Ấy là bọn gánh gà vịt với hàng bông, đê dem ra chợ bán. Thu nằm nghe tiếng vịt kêu: c..ap..., c..ap.. gần chừng

nào thì lại nép mình, lảng lặng dưới bóng cây chừng này.

Ngọc gấp cơn như vậy, thời thời đất chí chẳng cùng, mới dặm cảng, đặt mình, rung cây, gầm chuyêo, ấy là cối ý cho người trông thấy mà giải cứu giùm mình. Nhưng rủi vì phản vịt kêu, phản gà đập cánh cùng với tiếng người trò chuyện mà đã rầy tai, chẳng thể nghe gì được nữa.

Hết tốp này đến tốp khác, Thu năm mà gương mặt tái xanh, biết cho mình dấu có cánh cùng khôn bay, họa khiến đến giờ này là cùng rồi; vì bạn hàng mà đi trên vài ba chục gánh dây, thì chắc sao bây giờ cũng đã bão giờ ngoài còn có bao lâu mà đến sáng; trời sáng ra rồi, ta thoát đâu cho dặng, đi thôi! thân sao thân đến thế này!!! Than chưa kịp dứt lời, thoạt nghe có tiếng la lớn lên rằng: bát nô... bát nô... ó... ó, thời thời Thu thất sác diễn hồn, tuồng mặt các không còn chút máu.

(Sau sẽ tiếp)

Lời rao

Một án văn quốc-âm nên đọc, nên lưu truyền cho hậu thế là bón:

“ TUỒNG KIM THẠCH KỲ DUYÊN, của một nhà đại gia văn chương là ông Thủ-khoa Nghĩa soạn.

Có trữ bán tại nhà

Monsieur Đỗ-văn-Y
N° 80 Rue d'Espagne và
N° 95 Rue Catinat
Saigon
Giá mỗi quyển là 0\$80

Lời rao

GIÁ CHỢ VINH LONG

Kính cùng mấy người buôn bán tại chợ Vinhlong và Thiêng-dức đang hay Thứ nhứt.—Tôi có làm đơn xin Nhà nước có sanh-ý bán đồ tạp vật chở hàng hoá đem sang mấy tiệm tại chợ hay là gần chợ. Quan chánh chủ tinh Vinhlong đã phê y theo lời tôi xin để ngày 1er Octobre 1920.

Gia từ: 50.000 nhẫn lén tarif 5\$00
“ “ 16.001 cho đến 50.000 id .4 00:
12.001 cho đến 16.000 id .3 00
xin súc còn 3 \$ 00
—id. 2 00
—id. 1 00

Thứ hai.—Chảm chước riêng mấy đứa nhỏ từ 10 tuổi sắp xuống, bán rau dừa, bông súng, chuối nâu, bánh ngọt và các thứ rau ớt từ 0\$20 nhẫn xuống, thì không góp; còn bao nhiêu y thê lệ 3 năm trước không tăng giảm.

Thứ ba.—Cảm nhặt mấy người góp tiền chợ, (collecteurs) trên bờ, dưới sông, và các nẻo đường thuộc Thành phố Long-châu và Thiêng-dức, không được phép nói bỗn hào với bạn hàng.

Như người buôn bán góp không đúng theo thê lệ (Tarif) thì phải lấy lời diệu dảng an ủi mà góp thêm y theo Luật Nhà-nước đã định (Cahier des charges) chẳng những là bọn đồng bang, hay người ngoại quốc nếu thấy tên nào thau góp không giờ theo lời tôi đã dặn trên đây xin tỏ lại cho tôi hay tôi sẽ bớt tiền lương, nếu tái phạm lần thứ 2, tôi thật không dùng người ấy nữa.

Vinhlong, le 10 Octobre 1920.

TRẦN-KHẮC-HAI

Fermier,

Cầu-lầu-VINH LONG

Cáo bạch

Chúng tôi có mở 4 tiệm hiệu là TÀN HAT-LONG tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Ohier số 1 để sửa đèn Lito Landi đèn Manchons xe máy, sét, máy đánh chữ, máy hát và máy hát, bóng cùng các thứ đồng hồ, vân vân

Lại cũng có bán: Manchons, Carbure và dầu Essence, Những thợ và máy múa sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng thì hùng tôi cũng lanh làm được; miếng là cho chúng tôi bay trước.

Thưa và mandat xin để như vậy:

Nguyễn-văn-Chu-hè
115,—Rue d'Adran
Saigon

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine
et du Tonkin
CAOLANH

Kính trình cùng lục châu. Quý khách đừng rõ: tiệm tôi muôn bán hơn năm năm, bán ròng hàng tàu, nhưng là ván xuyên lanh nhiều, cùng là hàng vườn, nhuộm đen diệu láng, thật tốt, không hề trộ, tôi chắc ý, vì tôi muôn bán đã lâu, nên tôi hết sức lựa chọn thơ nhuộm, nhuộm tốt và hót chàm tốt, nên các nơi khác không thể bì kiệp hàng đen của tôi, và giá tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc trắng như là: cảm châu, hoa tư các, cùng xá lục soạn bắc thảo, lục soạn thượng hải đều có đủ thứ, còn hàng bắc như, băng the, lương-lực đủ thứ, tôi lanh tại Hà-nội, như quý khách muôn mua vật chỉ dùng xin gởi thơ đến, thì tôi sẽ gởi đồ lại liền, như vị nào muôn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gởi contre remboursement.

Cao-lanh: Nguyễn-xuân-Trước
Cáo bạch

Lời rao

Thầy Lãnh-sự Trần-liêng-Phên, khi trước phòng quản sự ở tại đường Boulevard Delanoue kế nhà hàng Hậu-Giang. Nay dọn phòng quản-sự về ở Hàng-Gia, trước Công-sở làng Tân An kế nhà máy xay gạo. Máy ông thân chủ cùng máy ông hữu việc chi, kiện thưa, muốn tiêm tôi, xin mời đến đó có tôi tiếp rước liền.

Trần-liêng-Phên
Kính cáo

Lời rao

Có người muôn bán một cái xe hơi hiệu «Oakland» còn mới tinh bao.

Ai muôn mua xin do nơi Ông Kinh Lý, Lê-công-Thành ở Cần-thơ.

Hà-cành-Lạc dit Bảy-Khô

BIJOUTERIE-SOIERIE-MERCERIE
23, Rue Schroeder — Saigon.
Adresse téléphonique: 295

Tiệm bán đồ nữ trang đủ kiểu thật tốt và khéo. Có bán đủ các thứ hàng lây, hàng Nhứt-bồn, hàng bắc và hàng Annam.

Chư quý khách mua đồ nữ-trang tại tiệm tôi thi khôi sơ lâm vì đồ cũn tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muốn cho khôi sơ hậu hoạn, chư quý vị khi mua đồ tôi bày thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cần lại cho chắc chắn (tại tiệm có đá thử vàng, acide azotique, có can-tay, và can Annam). Cũng phải lấy toa cho có bằng cớ để khôi sơ chỉ lấy về sau.

Chú nhoen: Hà-cành-Lạc dit Bảy-Khô

Cáo bạch

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe
Ở bên kia sông gần cột giây thép
vàm CÀNTHO
PHÙNG-CHIỀU — cao 7m

Kinh cùng quý vị đăng tường, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe
cô sầm ụ và bè tiện bờ ứa và kéo ghe.

Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa dù thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chỗ tiệm này biết lè nghi của người
An-nam nên tiếp trước quý vị vào kinh
lòn luôn chỗ tiệm này khi trước có
lòn chỗ sự tiệm cưa hiệu là Quảng-tài.
Lại, tôi ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chèo hiên dài sì bức nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cung đóng bay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thạnh tôi rõ.— Cái xin
quí-thầy thương.

Nay kính cáo.

Quí khách ở miêng hậu Giang

CANTHO—SOCSTRANG—BACLIEU—
VINH LONG—TRAVINH—và SADEC

Muốn mua xe hơi hoặc đi chơi hoặc
đưa hành khách, mà khỏi lo bê chờ
chuyên, không mất ngày giờ sở phí vào
ván: Hè mua xong, trong giây lát đem
về đến nhà: Tôi bấy đến Entrepôt de
Vinhlong của M. Nguyễn-thanh-Diệm
có sẵn xe hơi mới hiệu «Buick»
máy—7 chỗ ngồi.

Kiều xe mới 1920—máy êm lâm và
chạy mau nra.

Gia rẻ hơn các nơi khác

HÀNG HẦU GIANG

vốn đặng 1.000 000 f

Hàng này của Langsa và Annam
hùng vốn lập tại Cần-thơ. Có trữ đủ
các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tóm
một điều là tại Saigon có món chi
thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt
Cũng gởi hàng cho các xứ xa; ai
mua món chi xin viết thư ngay cho
Hàng, thì Hàng sẽ gởi hàng lập tức.
Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ

Có trữ báo:

Rượu rơm hiệu Stella

Làm ròng bằng miếng

Có báo lẻ, bán sỉ và cho lanh về
bán lại khỏi trả tiền trước.

Tiệm khắc con dấu

VÀ MÃU LÂM
LÀM THIẾT KẾ

Kinh cùng công quí khách dặng rõ:
tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường Catinat
và số 130 đường Pellerin, nhở ơn lục
châu chít quanh từ chiểu cổ thời công-
nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay

Vậy tôi đã dọn lại số 96 cùng đường
Pellerin vẫn chuyên nghệ khắc con dấu
đồng, cito-si, bản đồng, bản đá cẩm-
thạch đẽ mỏ, có báu đủ các thứ con dấu
ở Tây gởi lại, như là Dateur, Numéro-
teur, Folioleur, Composteur, etc....và
có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu
giá rẻ đó tốt mà làm mau, có in Catalogue
để gởi cho quí khách nếu qúi khách
muốn cần dùng kiếp nào thì xin gởi thư
cho tôi lấy Catalogue lựa kiếp mà dùng
tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quí
khách.

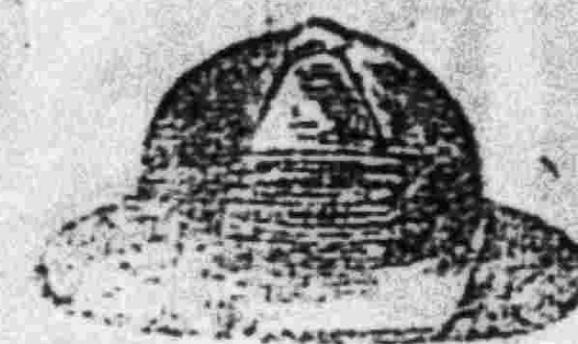
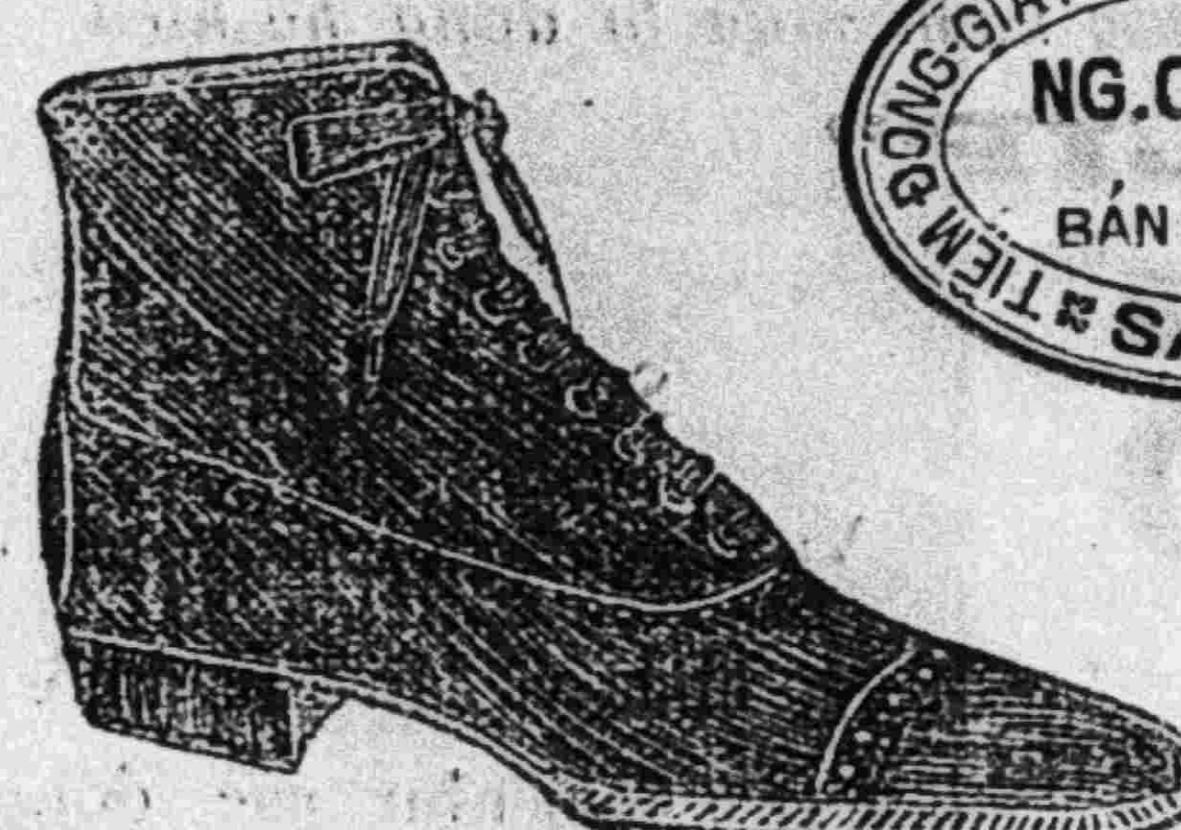
TRAN-DUY-BINH

Graveur — 96 Rue Pellerin — Saigon

Cordonnerie — Chapellerie — Tonkinoise
GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat **Saigon**

Kinh cùng QUI-VỊ dặng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIẤY, LÂM
NÔN theo kiểu ÂU-CHÂU kim thời. GIẤY đóng bằng DA-TÀY hết, NÔN làm bằng
CÀY-MÓP thiệt nhẹ, lợp NÍ-XÂM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG dù kiều. Tôi cũng có thợ
KHẮC CON-DẤU ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐA CẨM-THẠCH ĐĒ MÃ. Tôi đã BÁN-SỈ đi
LỤC-TINH thiệt nbiểu, đã có nhiều vị rất tin cậy và khéo ngợi NÔN VÀ GIẤY của tôi
làm thiệt kỹ càng và giá lại rẻ hơn chỗ khác nra. Tôi cũng có BÁN GIẤY-HẠ DA
LÂNG và các thứ GUỐC BẮC-KỲ CHẠM-ĐÓNG VÀ SƠN-BEN QUAI-NHUNG QUI-VỊ
xa xin viết thư về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN-SỈ riêng thiệt rẻ
Xin chư tôn chiểu cố cho việc buôn bán của ĐÓNG-BANG ta được thành lợi trong
bức cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kinh mời

Annam trống rồng

KINH CẢO

Kinh tôi cho quí khách lục chau dặng rõ:

Tôi có dọn một cái phòng trống rồng
tại tiệm ĐẠI ĐÓNG THƯỢNG XÃ Cần-thơ

Trống rồng trắng, rồng đen với
bích rồng vàng. Sứa rồng và trám rồng.
xin quý vị dời gót ngọc đến tiệm ĐẠI-
ĐÓNG THƯỢNG XÃ đường Kinh-lấp
Cần-thơ, thì tôi hết lòng làm cho vừa ý
quí vị, và tôi lại tính giá rẻ hơn hết.

Như ông nào ở xa xin gởi thư hỏi giá
thì tôi trả lời lập tức.

Nay kính

NAM-TÂN-LỢI

Chez Đại-Đóng Thương-Xã
Rue Kinh-Lấp—Cần-thơ—

Tiệm hè-mỳ Cao-lanh

Báo hiệu có báo đủ thứ hàng tàu
hang tây, hàng bắc, và hàng vường
cũng có rượu tây đồ hộp đồ cẩn và đồ
tạp hoá, bán sỉ và bán lẻ bồn hiệu xưa
nay chuyên một nghề buôn bán, cho nên
những hàng to-lụa giá công lụa cao
chi kỹ-lưỡng. Và rất dày công nhuộm
lấm cho nên dùng lâu càng tốt chẳng hế
phai màu hắc chư quý vị, muôa mua đ
bán lại, hoặc giá dụng xin gởi thư quyết
vào bồn hiệu sẽ lập tức gởi liền khi
hang đến chất là dặng vui lòng quý-vị.

Hàng định gởi contre Remboursement
đem bạc đến nhà thợ lanh hàng.

Chủ nhơn: Huỳnh-đắc-Nghĩa

DÒNG HỒ HIỆU “LIP”

*Dòng hồ mà người ta hay kiêm mua là dòng hồ hiệu
“LIP”*

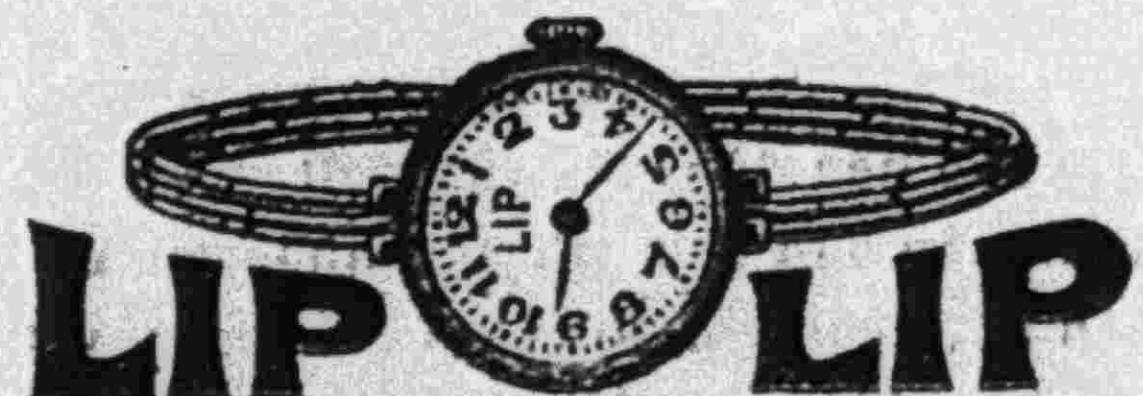
**CHRONOMÈTRE
LIP & LIP**

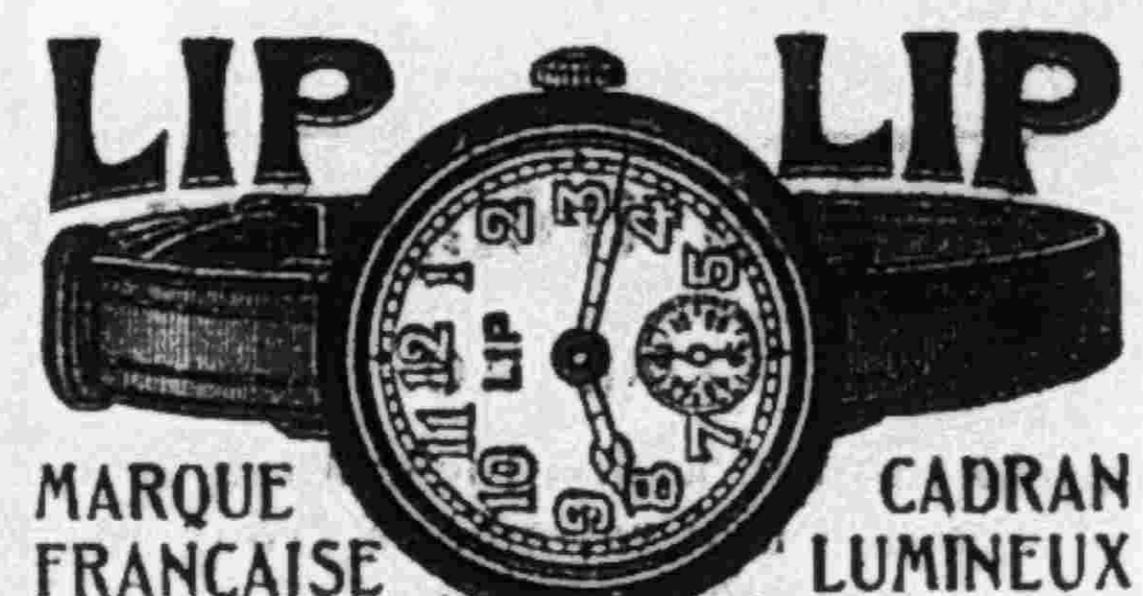
LA MARQUE FRANÇAISE
Montres de Précision
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS
Exiger la marque LIP sur le cadran

THIẾT KHÔNG?

*Mua thử một cái dùng, hay
là hỏi thăm những người đã
có sắm đồng hồ hiệu **LIP** thì
biết.*

LIP
MONTRE-BRACELET EXTENSIBLE POUR DAMES.
Platine, Or, Argent, Plaqué or.
EN VENTE CHEZ LES BONS HORLOGERS.
Exiger la marque LIP sur le cadran.

**MARQUE
FRANÇAISE**
CADRAN
LUMINEUX
En vente chez les bons horlogers
Exiger la marque LIP sur le cadran

CÓ TRÙ BÁN TẠI:

Hàng LES GALERIES DE
L'OUEST là hàng HÀU GIANG
DUONG HÀNG Saigon, My
tho, Cantho và Trà Vinh

Cac nhà Annam

TRAITEMENT ANTIPHTISIQUE ET DES MALADIES DE POITRINE

Aigues ou Chroniques

Toux, Rhumes, Bronchites, Crachements de sang, Affections de Voies respiratoires, Asthme, Catarrhes, Irritations de la Poitrine, etc.

PAR LE

BRONCHOSÉRUM

On trouve le **BRONCHOSÉRUM** dans toutes les bonnes pharmacies de France et des Colonies.

Pour le gros s'adresser à :

Sogedref, 7, Rue Jules César.— PARIS

POUR L'INDOCHINE
Pharmacie normale — H. DE MARI, Saigon
Seul dépositaire

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LUÔNG-LONG Tự Nguyễn long Thao Ở tại chợ Lai-thieu

Trại thợ mộc tài sảng tạo đá hơn 3 năm ở phía sau phố Chợ, đường xe hơi Saigon Thu-dau-mot, có đóng sảng đá bàn ăn dài mặt gỗ liên từ 1m40 cho đến 2m20, bệ ngan 0m80 cho đến 1m15; bàn ăn chế kiêu tú linh (long, lan, qui, phụng), bàn lát cửa cuốn 1,8 tru cho đến 2 tru, và bàn ăn nột đá, bàn tròn nột eét xay, chưng chả tam lán từ 1m53, có thừ 5 tru góc chảm giay lá tay, bàn rượu (table d'apéritif), bàn khách (table de salon) bàn viết (bureau) bàn rửa mặt (table de toilette) bàn ngủ, tủ áo tron, tủ

áo kiển, tủ thư căn bếp bên tranh, tờ kiển vè sơn thủy chữ ốc chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đào, mặt dâu, và có đủ thứ đồ tiện: những là chưng đèn, đài hộp, khay, kíf, vàng mít, vàng hai, vàng ba, vàng tư hết thảy đều làm bằng cây danh mộc, chỗ theo kiểu kim thời tron bén, chắc chắn và bền già.

Còn phía trước phố có dọc 1 km một tiệm ngánchez bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thiết trên đây có đủ.

Kinh xin chư-tôn qui-khách thừa diệp nhân du xia ghê lai tiệm tài muôn mua đồ làm sống hoặc là đặt mów chí, trong đó trong nhà thi tài sảng long màu mà làm cho vừa ý quái đeo.

NGUYỄN-LƯƠNG-LONG
Chủ kinh doanh cao

Cáo bạch

Tiệm Guốc và Khăn-dồng
Hiệu tiệm "THÀ-MINH"
của M. NGUYỄN-KIM-THỊNH

Thông-ngoại Tòa-án Mytho
Kinh trình cùng Lục-châu chư ông quý
khách được hay: Nay tôi mới mở ra một
tiệm Guốc, son-phết một cách kỳ lưỡng
và khăn-dồng hàng nhiều hàng Bombay
thượng hạng, nhẹ nhàng thật là dẹp lám,
theo kiểu kim thời. Cái xin chư quý ông,
quí Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố
giúp tôi nên việc, thì tôi thâm cảm
thanked tinh, hàng ngày ghi lật.

Nguyễn-kim-Thịnh
Bản khai

Hội mua bán lúa

Nam-lợi-Mỹ TRÀÔN
Số vốn 200.000\$00 hai mươi tết muôn)

Hội mua bán chả, chán cảng lường,
thát thà, vị náo ở xã muôn bán xin gởi
lúa kiều dense, bài sê đánh giây thép định
giá, hoặc sai người đến thương nghị.

Nguyễn-văn-Lâm

Quản-ly Nguyễn-văn-Cần
Đặng-văn-Chiển

Sách mới

Tại nhà in Hậu-Giang (Cáu-thơ) có bá
sá-bô mới in rồi như: sách "Khuyễn-si
ca" của M. Lê-Trung-Thu thật rất hào-hảo
cho trẻ em, vì đặc đú 10 thiên nói về
BỘN PHẬN-ON TRÊ PHẢI CỨ XỨ CÙNG
NGƯỜI TRƯỞNG THƯỢNG; còn truyện
"Hồn Tơ-Nguyệt và Ngũ-Phụng Lầu"
của M. Trần-văn-Hiến, tích-dặt đẽ rất
hay và ngọt.

Chư vị nên mua xem, trước là thay
đeo tê mà chưa, sau cũng được giúp
vui giây lát.

Giá bán mỗi cuốn
sách "Khuyễn-si ca"..... 0\$25
truyện "Hồn Tơ-Nguyệt"..... 0 10
truyện "Ngũ-Phụng Lầu"..... 0 20

Ai mua nhiều sẽ đặng tích giá rẻ hơn
Nhà-in Hậu-Giang kinh cáo

Hậu-thạnh

Giao-tiếp thương mại hội
CỦ LAO MAY — TRAON

Hội mua bán lúa

Hội này khởi sự mua bán từ ngày 1
Mars 1919 đến ngày nay là 15 Septem
bre 1919 tính số mồi 10000 thì lời đặng
52\$ còn tài sảng tinh hội hết thay giá
dáng 50\$; đều tính nhập vò sô vò.

Nay hội mở hòn thêm mỗi phần hòn
là 50\$; như vò náo muôn hòn mây hòn
tùy thích. Đinh đến ngày 1er Décembre
1919 thì nộp sổ hòn; như vò náo muôn
hòn đều chi xin gởi thơ cho Monsieur
Tứ chủ Hội Giao tiếp sẽ hồi âm lập tức

Thương-xã-Hội

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHUỐC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kinh lời cho quý ông, quý thầy cô:
tiệm tôi làm bánh mì ròng bột mì tẩy,
mua tại hàng bán bột tốt có danh tại
Saigon.

Bánh của tôi mồi ngày ra 2 kỳ: 1
kỳ 4 giờ sáng, và 1 kỳ 2 giờ chiều
Cách là sạch sẽ, bánh thì dẻ
trong, từ kia, có ròn, nứt, kiền lèn
kho, bánh, ròn, bu không được lai
kết với nhau, để ai muôn mua ở nào
tôi chỉ nêu tên tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bằng đồng
bang trong cuộc thương mãi.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Muôn mua mật ong

Ai có MẬT ONG muôn bán mây tạ xin
do nơi Bán-quán

An-quán An-hà Cán-thơ

Kinh cáo

MÝ KÝ

TRƯƠNG-NGỌC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chon dung và khắc con dấu ở
đường Turc, số 16, ngang nhà hàng Mottet
—SAIGON.

Kính cáo cùng chư Quí-khách dăng
hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng
đồng, bằng mủ thùng, bằng cây—có
chạm bằng đồng, cùng chạm nhẫn hiệu
—có làm mờ bia chạm bằng đá cầm
thạch, có thợ họa chon, chạm hình
người mà vè: vè bằng dầu sơn vò bờ
vò nước thuốc màu, hay là bằng mực
tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biển,
liên, tranh sơn thủy—theo rạp hát—
khắc hình chon dung vò bằn đồng, bằng
đá cầm thạch đẽ theo mờ bia trăm năm
cứng chăng phai—có thợ chạm các thứ
cây daub mộc.

Như Quí-Khách nào muôn hỏi giá
tiền về món chi xin gởi thơ cho tôi, tôi
sẽ gởi cáo-bạch (Catalogue).

TRƯƠNG-NGỌC-GIU.Cần khai.

Phò cáo đồng bang

Kè từ buối An-hà An-quán,
Tại Cán-thơ, tạo sáng đèn rày,

Lục-châu-quân-tử, ơu dày
Mǎn-cǎn mua giúp, ngày nay thạnh-hành,

Thanh-hanh dặng cưa hàng rộng mờ
Máy sấm thêm, thấy thợ tin ròng,

Lành in chi thay dẹp xong,
Truyen, thơ, danh-thiệp, thiệp-hồng

(thiệp-tan
phụ thêm 1
hộp nhỏ đựng
năm cộng chi
để thay. Cây
viết này nếu
gìn giữ xài
mười năm
không hư.

Toa, sô, bô, làm càng kyluong,
Chắc lại bên chằng nhương của người

Nói chi sách đóng thì thôi!
Lưng da, lưng bô, dê đời ít hư.

Sách in sắng, tình từ, Kim Túy,
Tự điệu cùng Sứ ký Đại nam.

Tuấn tra Pháp lè, dạy, khám,
Cách thi hành án, biệt làm rất hay.

Thước, viết nghiên sắng dày đủ bảng
Thiểu cbi đầu giây láng, mực ngồi;

Chuốt trao, nào phải những lời.
Sang chơi t chuyền xin mời các ông

Tuy vật liệu, nay không dẽ dù,
Bản quán nào dám phụ ý ai,

Khó nhọc thử mây chằng nài,
Miếng cho đẹp dạ Quí-ngài là hơn.

An-hà An-quán Bd Delanoue Cán-thơ

Đồ kinh.

Tiệm thợ bạc

của M. CAO-VAN-HY
108 Boulevard Bonnard—Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nứ
trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo
lạ vò củng; những là: vàng vòng, chuỗi
locket, hoa tai, cà-rô, giây chiên, neo
xuyên v.v. kiêng chạm rất nên huê dango
Xin các bà, các ô-hà đây đến xem thử
một lát thì biết.

Nay kính
Cao-van-Hy cần khai

Cáo bạch

Có bán cung
viết "PORTE-
PLUMES à RÉSER-
VOIR" ngồi viết
bằng vanguard
cao "PLUMES EN
OR CONTRÔLE"

14k không
sét không mòn.

Có khâu (AGRAP)
một đầu thi bút
viết, còn đầu
kia thi viết chí

(PONTEMINE); có
phụ thêm 1
hộp nhỏ đựng

năm cộng chi
để thay. Cây
viết này nếu
gìn giữ xài
mười năm
không hư.

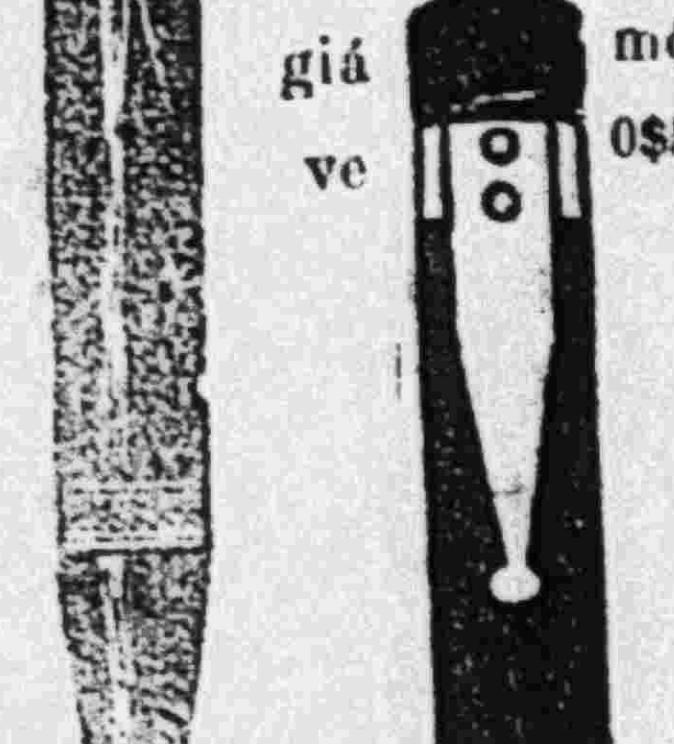
Mua vè, nếu
xài không dango
không xứng
dango với đồng
tiêu thì trả lại
Bản hiệu sẽ trả
tiêu lại đú.

Giá một cây
là (có hộp, có
comptegoutte)
4\$50

Mua nguyên lõ
về bán lại càng
tính giá nhẹ
hơn nhiều.

Cũng có trứ
báo mực styl
lographique
bleue black

thứ tốt
giá mờ
ve 0\$50

Test bán tại
nhà in An-hà
CANTHO

AN HA NHUT BA

HEIÓ'I

DỒNG BÀNG

Trong xứ ta có lò đặc
một thứ rượu ngon làm
kèu là **Rhum Stella**
làm ròng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này
mà uống, vậy mới là tò
ý bình vực cái mồi lợi
trong xứ ta đó.

Rượu **Rhum Stella**
này giá đã rẻ mà uống lại
nên thuộc túra.
Mua uống rồi mới biết
SOCIÉTÉ
des
SUCRES ET RHUMS
Cantho (Cochinchine)

Muôn mùa xin do nơi
HÃNG HẬU GIANG
DUONG HÃNG
Cantho, Saigon
Mytho
Travinh

Vậy mồi lợi càng ngày về tay đồng chưởng

